

Analogová technika

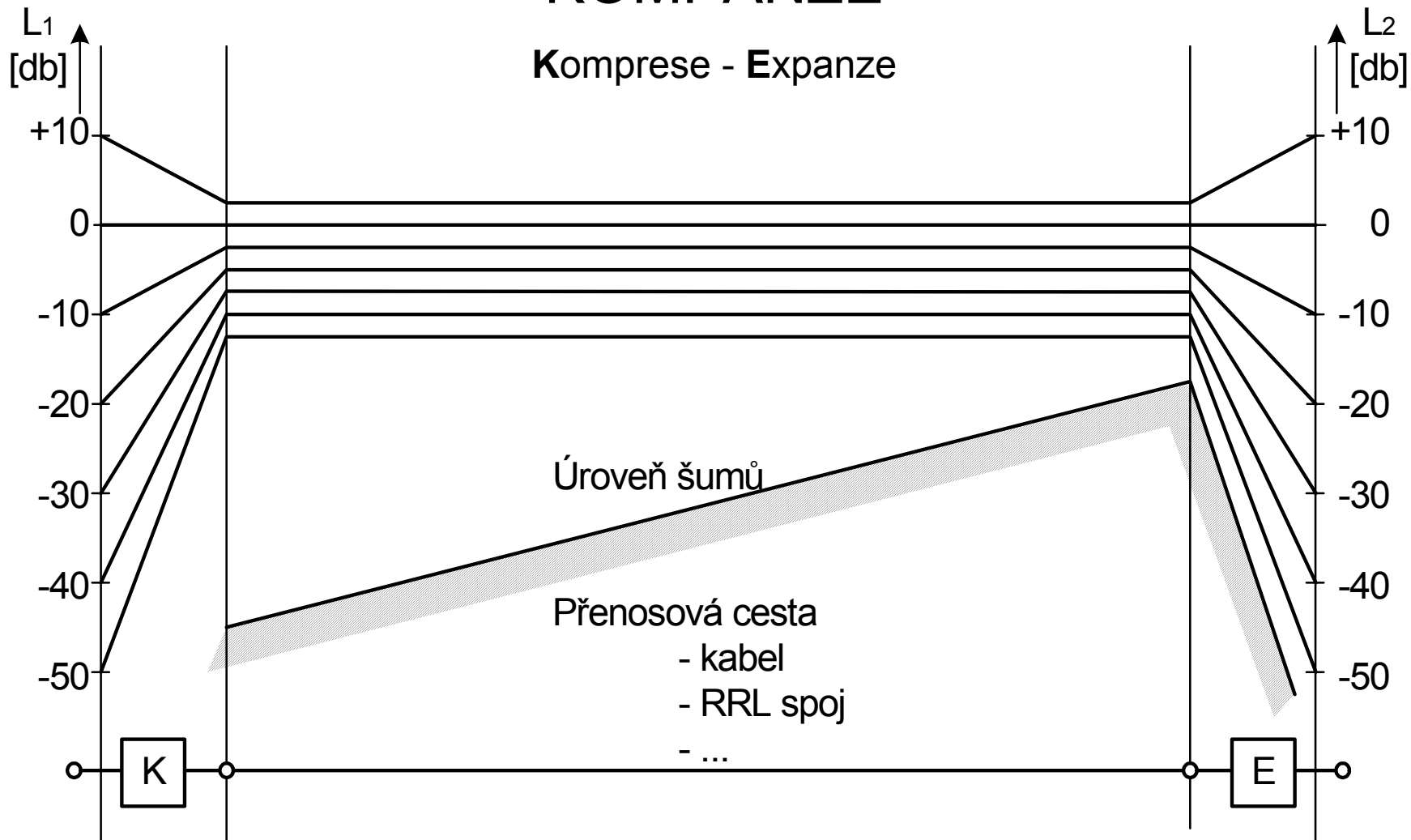
- kompanze
- NF spoje
- nosná telefonie

Multiplexní systémy

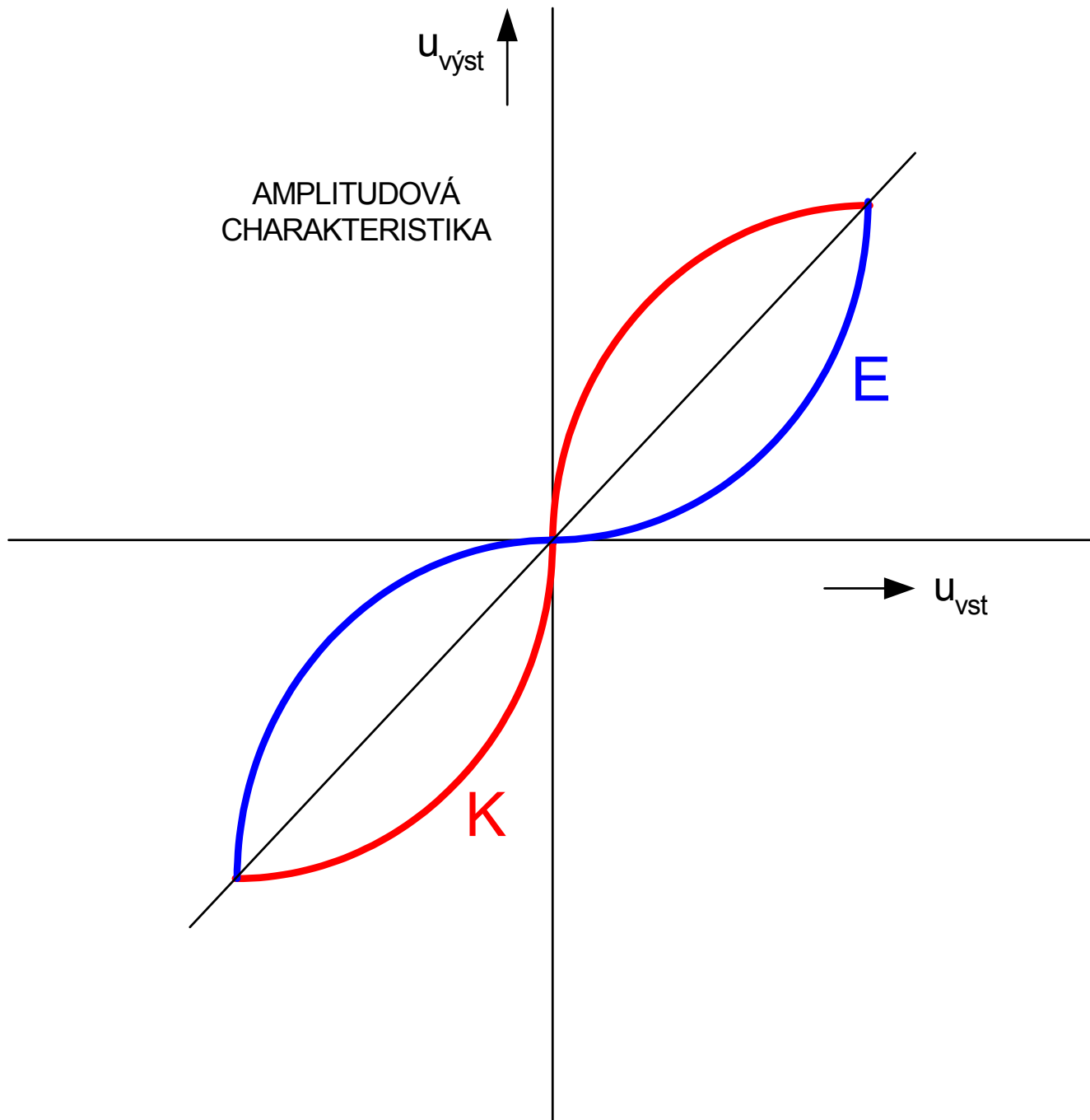
Přenos číslicových signálů analogovým systémem

KOMPANZE

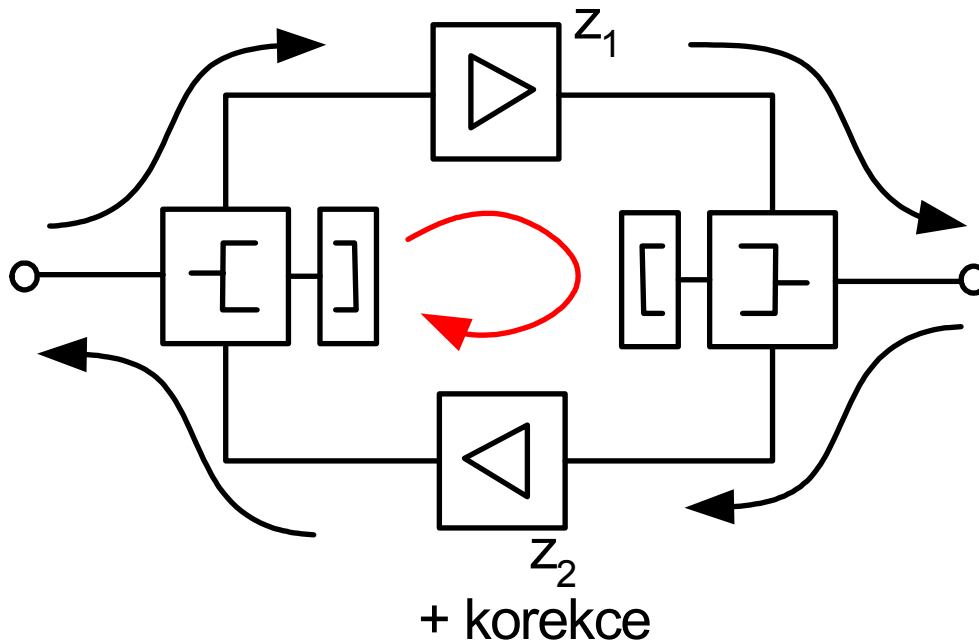
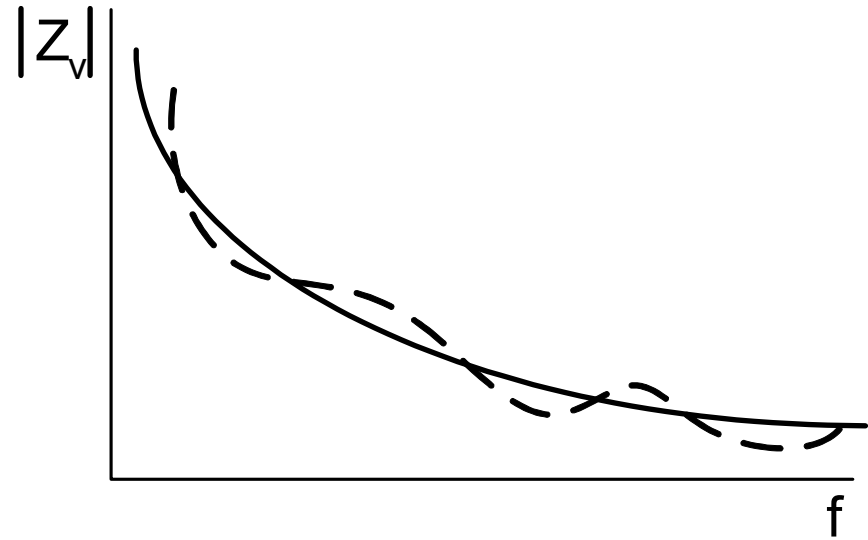
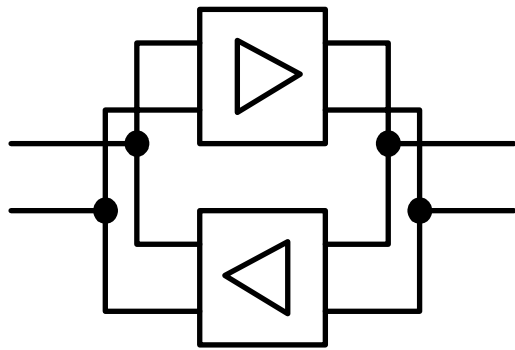
Komprese - Expanze

AMPLITUDOVÁ
CHARAKTERISTIKA

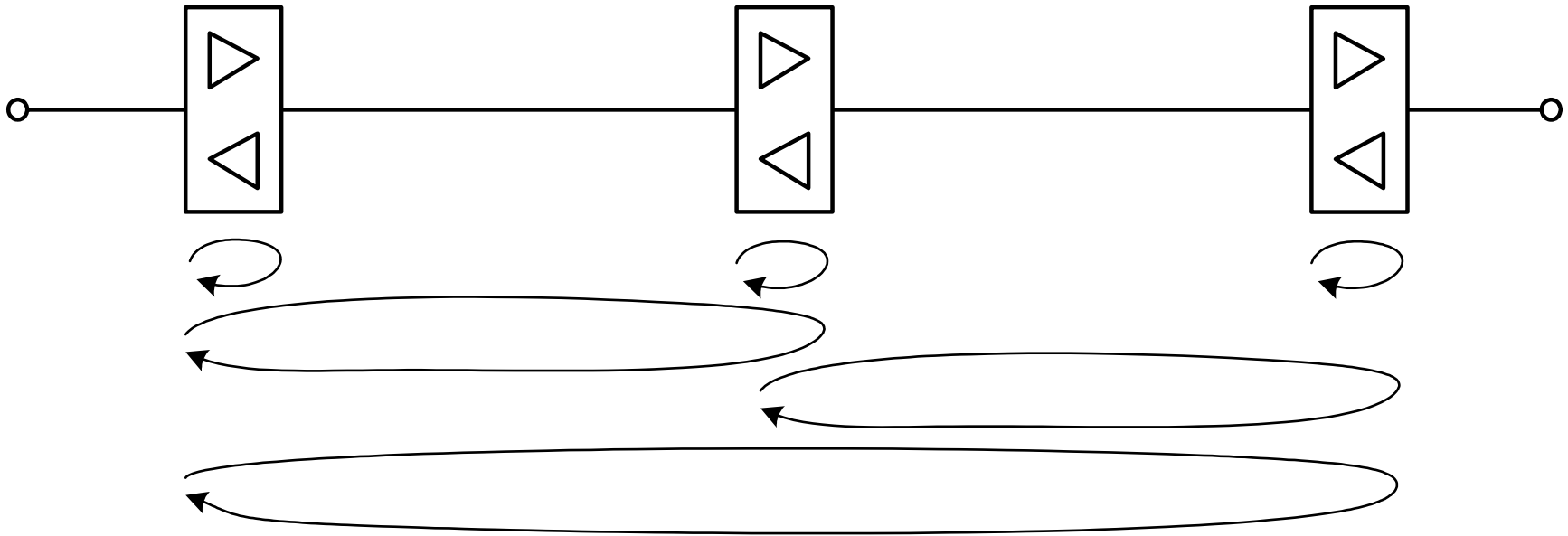

Dvoudrátový NF spoj

Amplitudová a
fázová
podmínka

STABILITA

Kritický zisk zesilovače (dojde k rozkmitání):

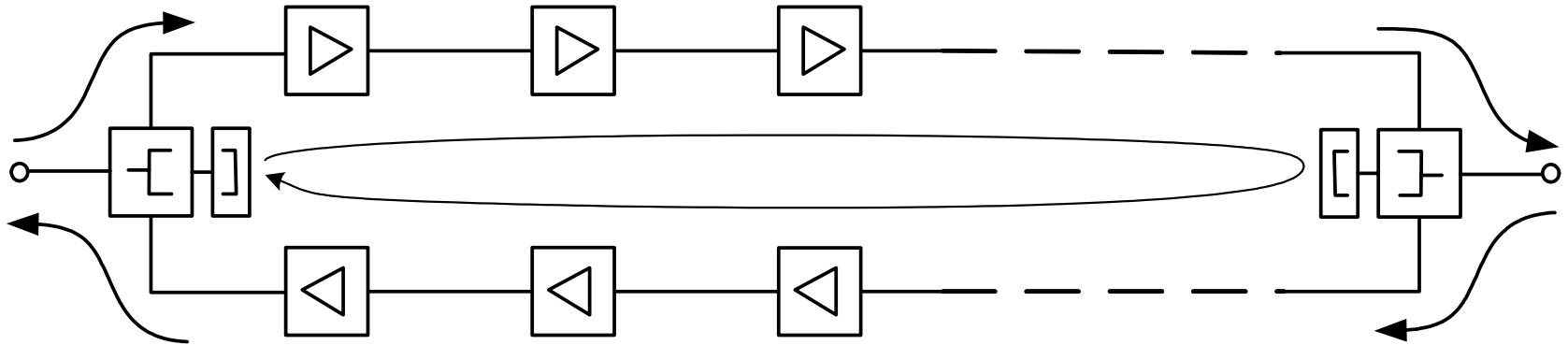
$$z_k = (a_{n1} + a_{n2}) / 2$$

$$\sigma = z_k - z \quad \underbrace{\hspace{1.5cm}}_{\frac{z_1 + z_2}{2}}$$

Zhoršení

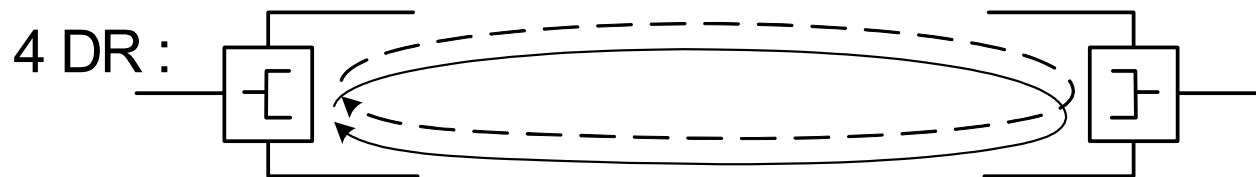
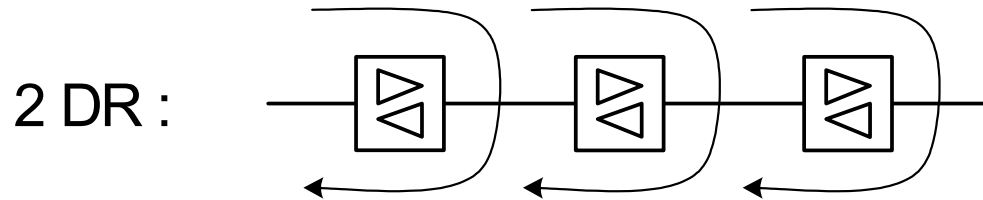
$\Delta\sigma = 10 \log n$, kde n je počet smyček

Čtyřdrátový NF spoj

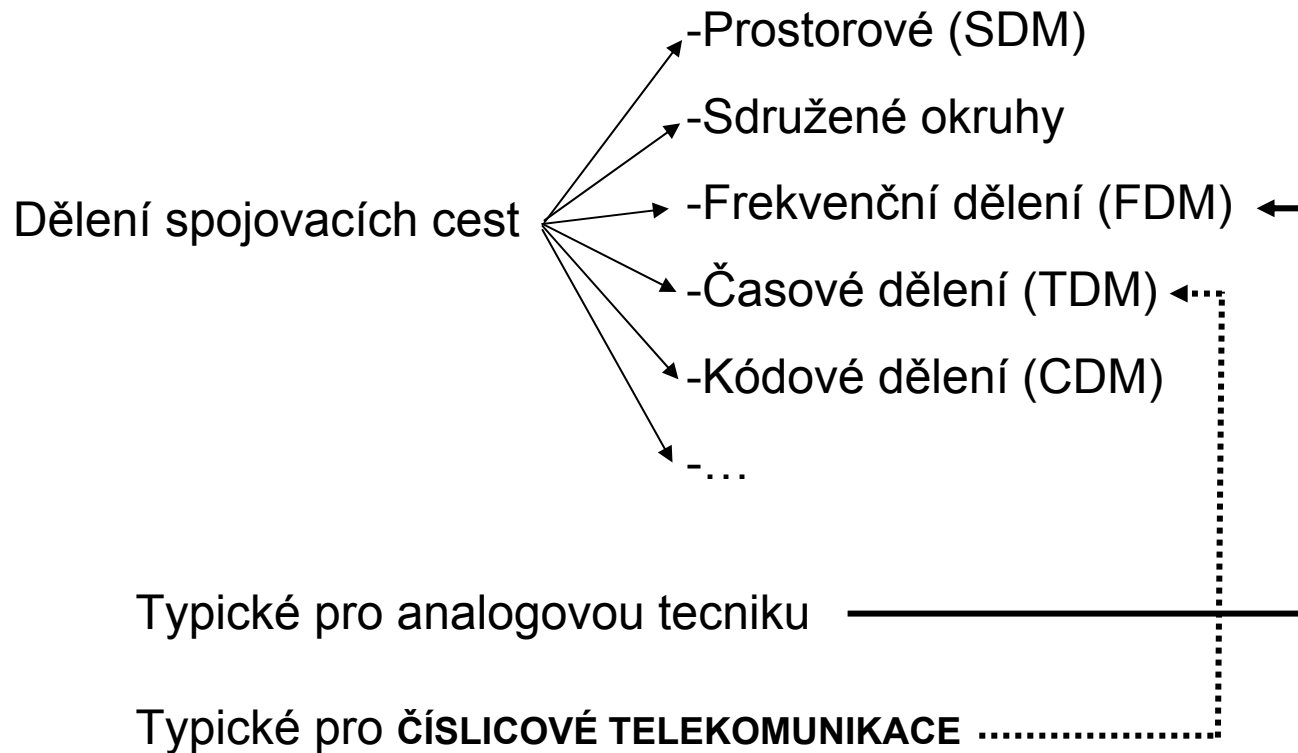

$$\sigma = z_k - z_z = a_z - \text{nezávisí na počtu průběžných zesilovačů}$$

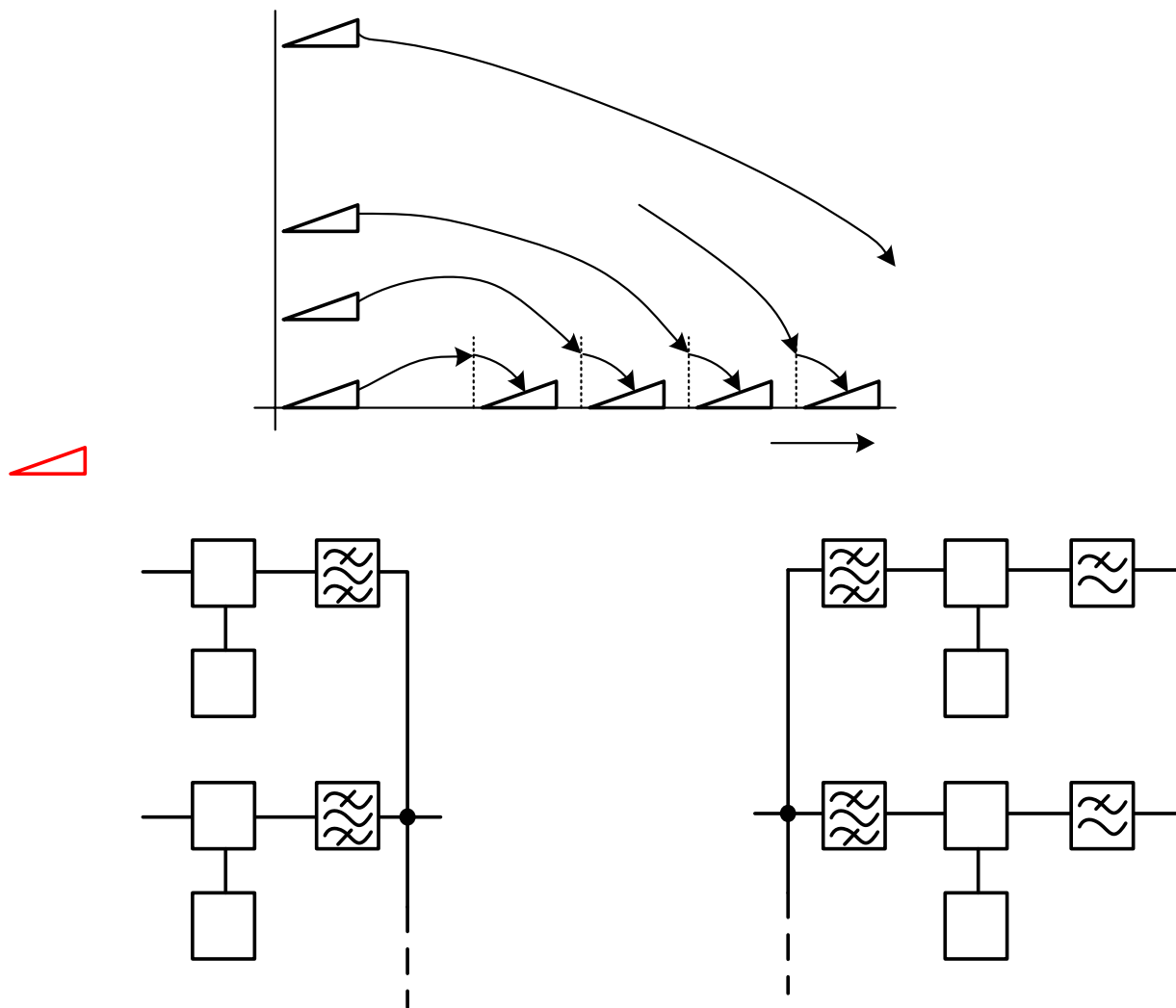
Ozvěny - větší zpoždění více ruší - zábrany ozvěn

MNOHOKANÁLOVÉ SYSTÉMY - MULTIPLEXY

NOSNÁ TELEFONIE -Princip frekvenčního dělení

Dle CCITT pro tlf. kanál rezervovány 4 kHz (při šířce kanálu 3,1 kHz)

oddělitelnost

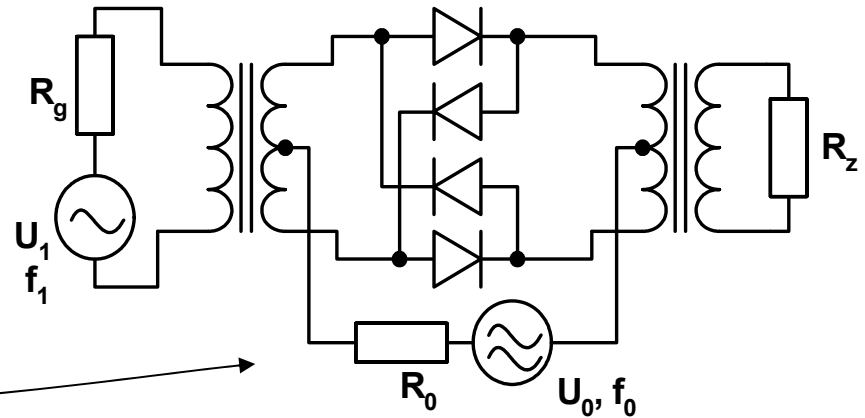
Modulátory pro nosnou telefonii

Dvojitý dvojitý modulátor

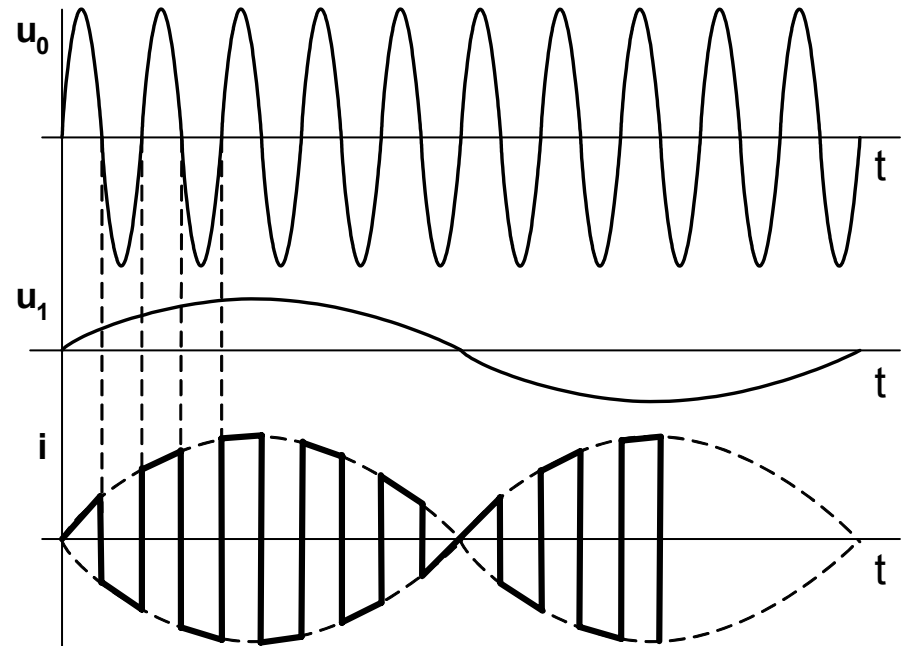
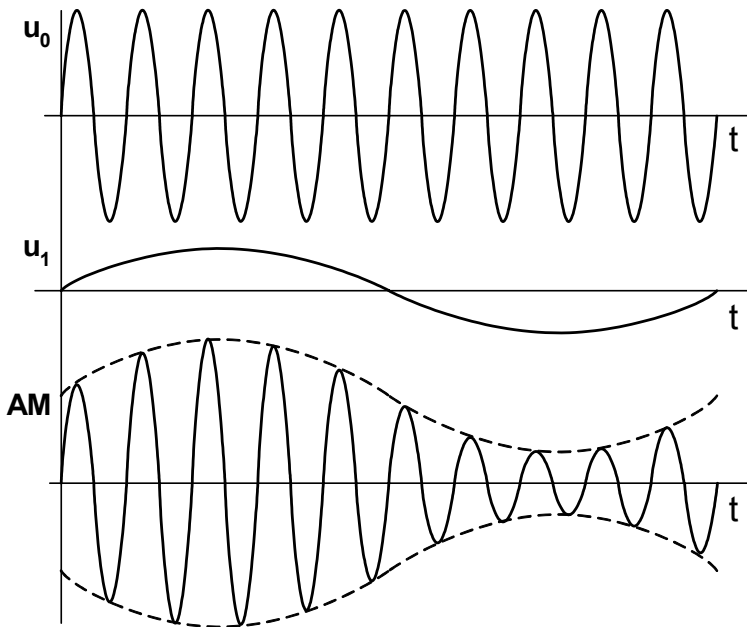
- celá řada zapojení s různými prvky
- typický **kruhový modulátor**

POTLAČUJE NOSNOU !

Přepínání

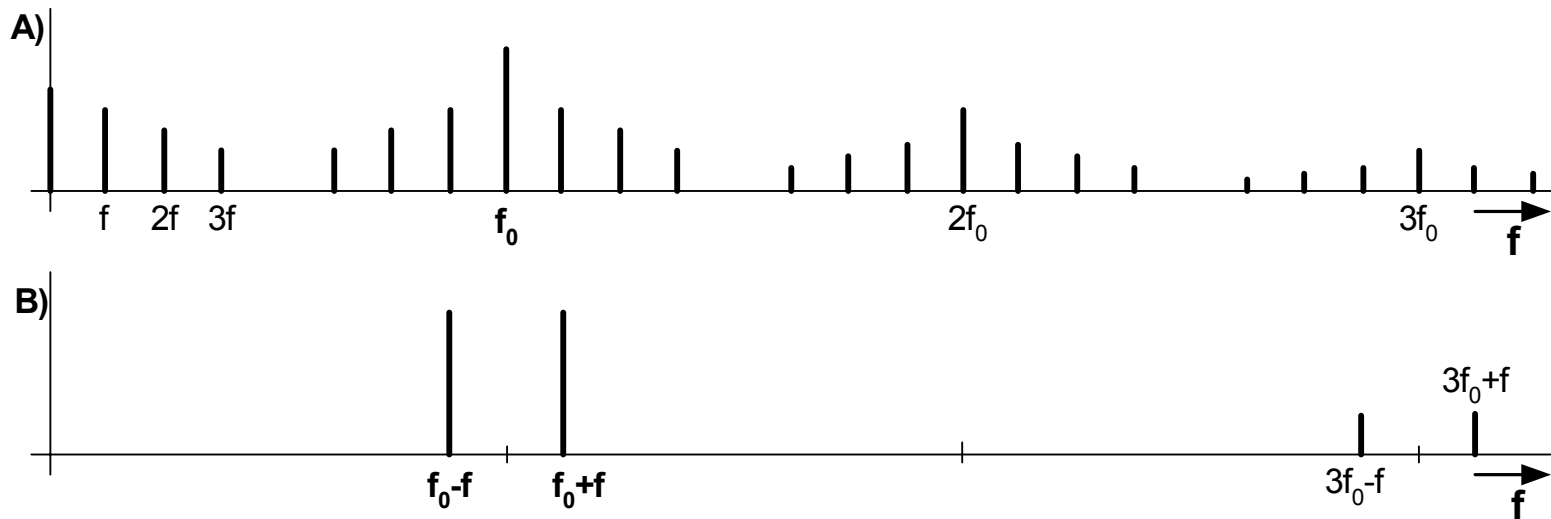

Pro porovnání AM

Porovnání spekter

- „čistota“ spektra – oddělení jednoho postranního pásma
- energetické poměry

A) Jednoduchý modulátor s obecnou charakteristikou

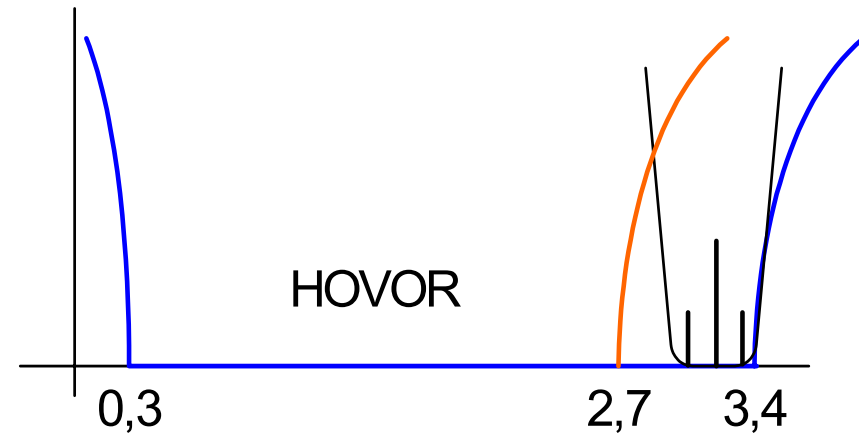
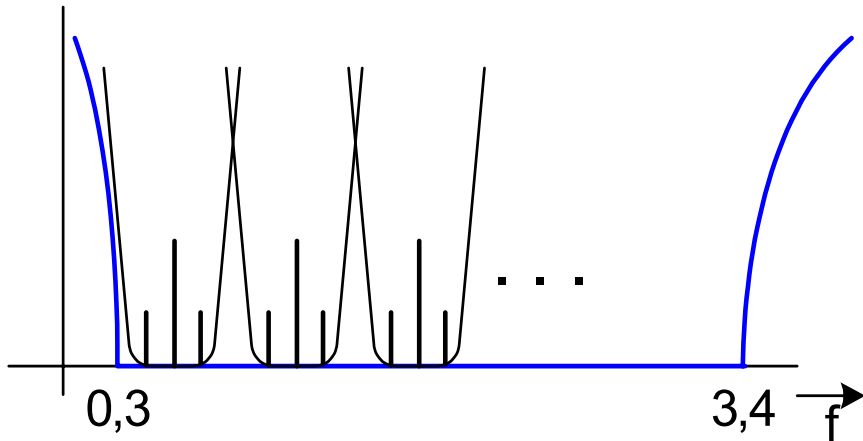
B) Kruhový modulátor

PŘENOS ČÍSLICOVÝCH SIGNÁLŮ ANALOGOVÝM SYSTEMEM

Přenos v základním pásmu pouze po metalickém vedení – linkové kódy,
jinak v přeloženém pásmu.

TÓNOVÁ TELEGRAFIE

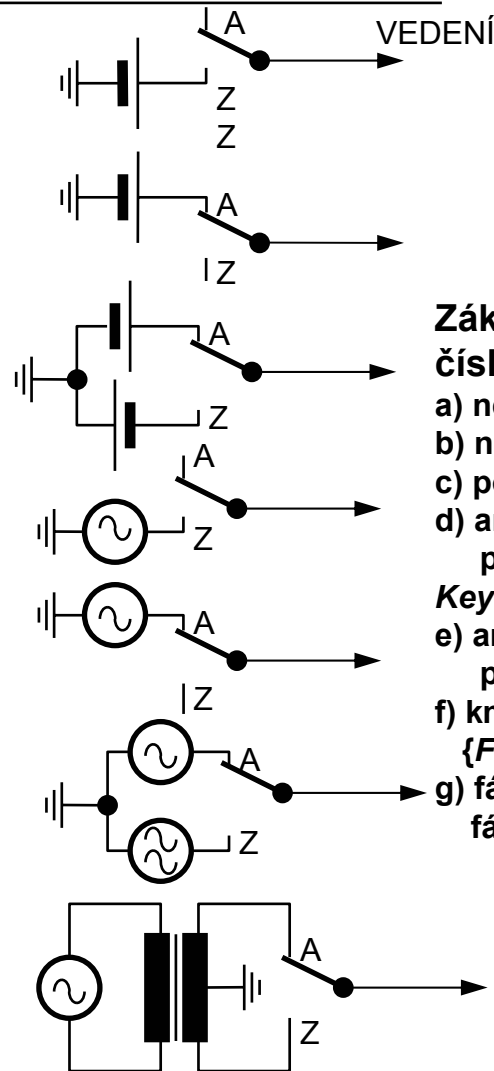
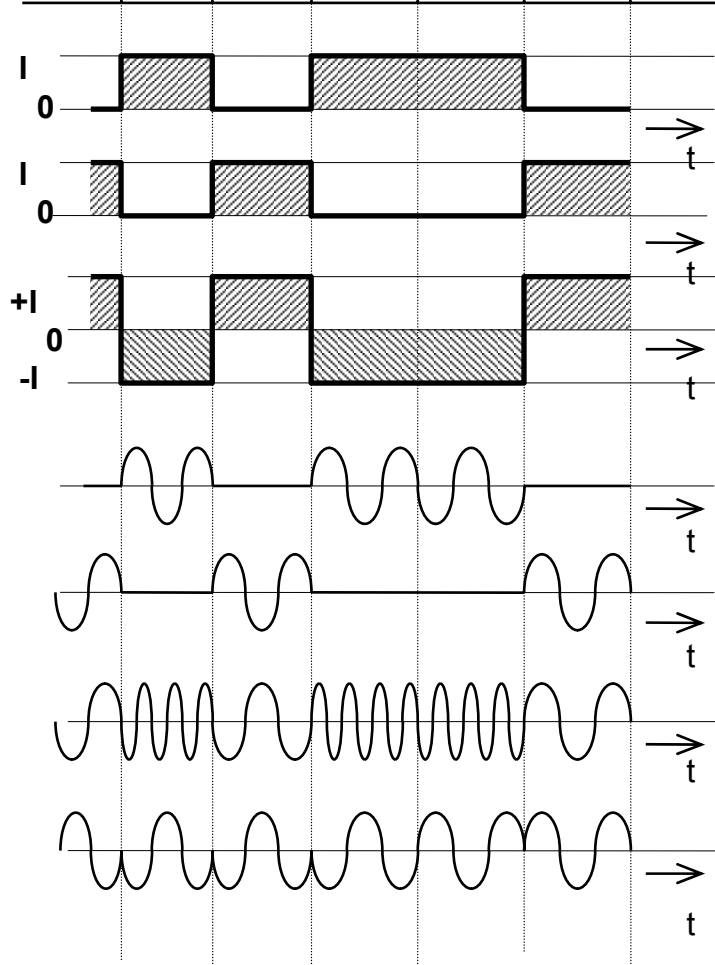
- nadložená
- podložená
- vložená

- předchůdce modemů
- nejčastěji dvoustavová frekvenční modulace
- vícekanálová telegrafie – princip obdobou nosné telefonie, jenže ne SSB ale FM

0	1	0	1	1	0	Posloupnost dvojkových symbolů
---	---	---	---	---	---	--------------------------------

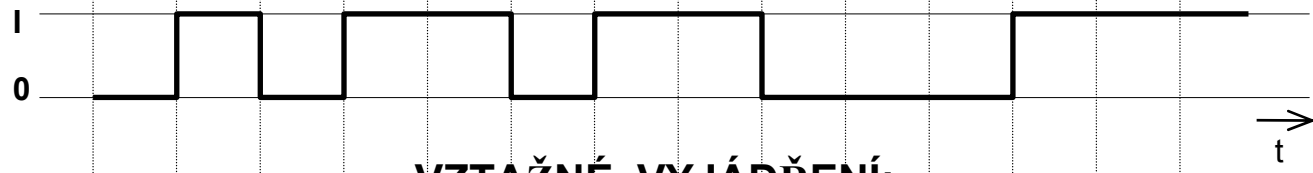
A	Z	A	Z	Z	A	Posloupnost charakteristických stavů
---	---	---	---	---	---	--------------------------------------

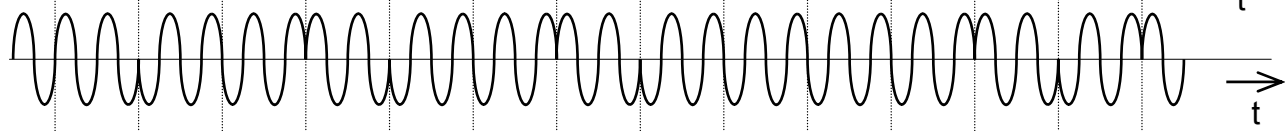
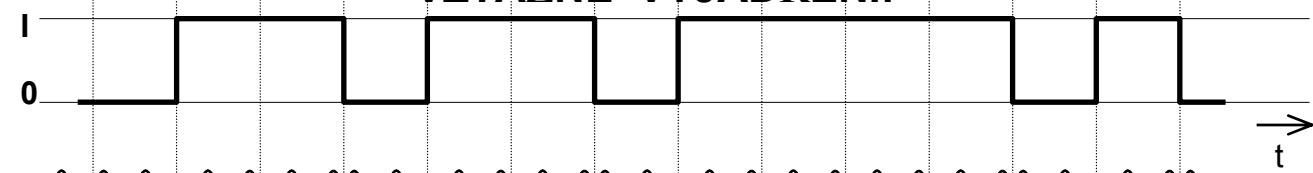
Základní způsoby realizace číslicových signálů

- a) neutrální - značkové přiřazení
- b) neutrální - mezerové přiřazení
- c) polární
- d) amplitudová modulace - značkové přiřazení - ASK {*Amplitude Shift Keying*}
- e) amplitudová modulace - mezerové přiřazení - ASK
- f) kmitočtová modulace - FSK {*Frequency Shift Keying*}
- g) fázová modulace s referenční fází - PSK {*Phase Shift Keying*}

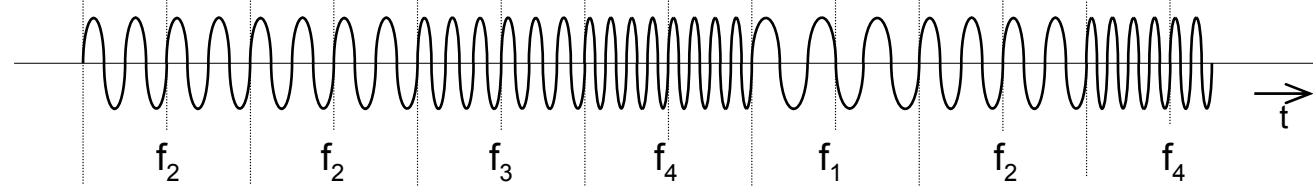
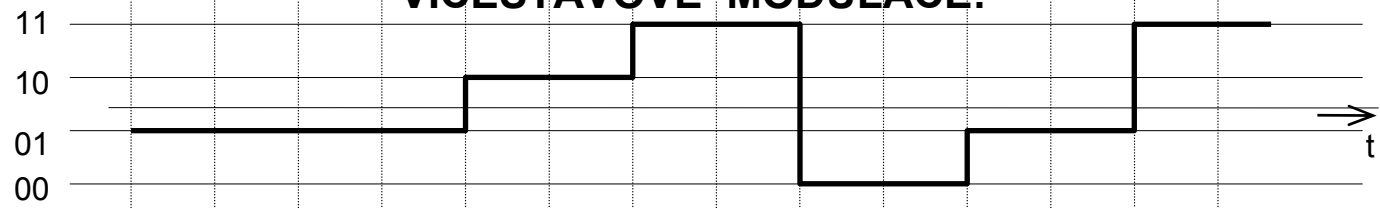
0	1	0	1	1	0	1	1	0	0	0	1	1	1
A	Z	A	Z	Z	A	Z	Z	A	A	A	Z	Z	Z

VZTAŽNÉ VYJÁDŘENÍ:

VÍCESTAVOVÉ MODULACE:

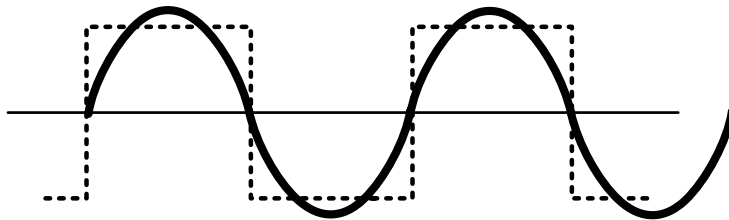
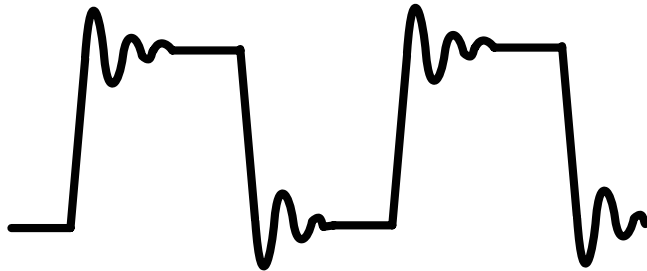
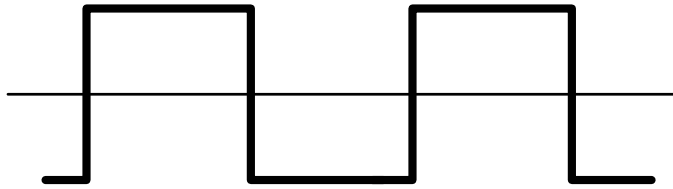
REÁLNÝ KANÁL A PŘENOS DAT

Při FT $f(t) \rightarrow S(j\omega)$ vznikají řady s teoreticky nekonečným počtem členů. Čím více se na přijímací straně chceme přiblížit původnímu obdélníkovému průběhu, tím více složek spektra musíme přenést.

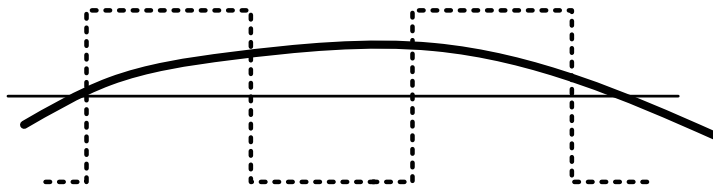
ŠÍŘKA PÁSMA ?

- Omezení spektra má vliv na tvar signálu. Jaká je přípustná změna časového průběhu?
- K dispozici je vždy pouze **kanál s omezenou šířkou pásma**.
- **Při dané šířce pásma můžeme přenášet signál pouze do určité modulační rychlosti v_m** .
- Modulační rychlost v_m binárního signálu (v Bd) nesmí být vyšší než šířka pásma ideálního kanálu (v Hz), po kterém se přenáší ... **1 Bd / Hz**.

2000 bit/s

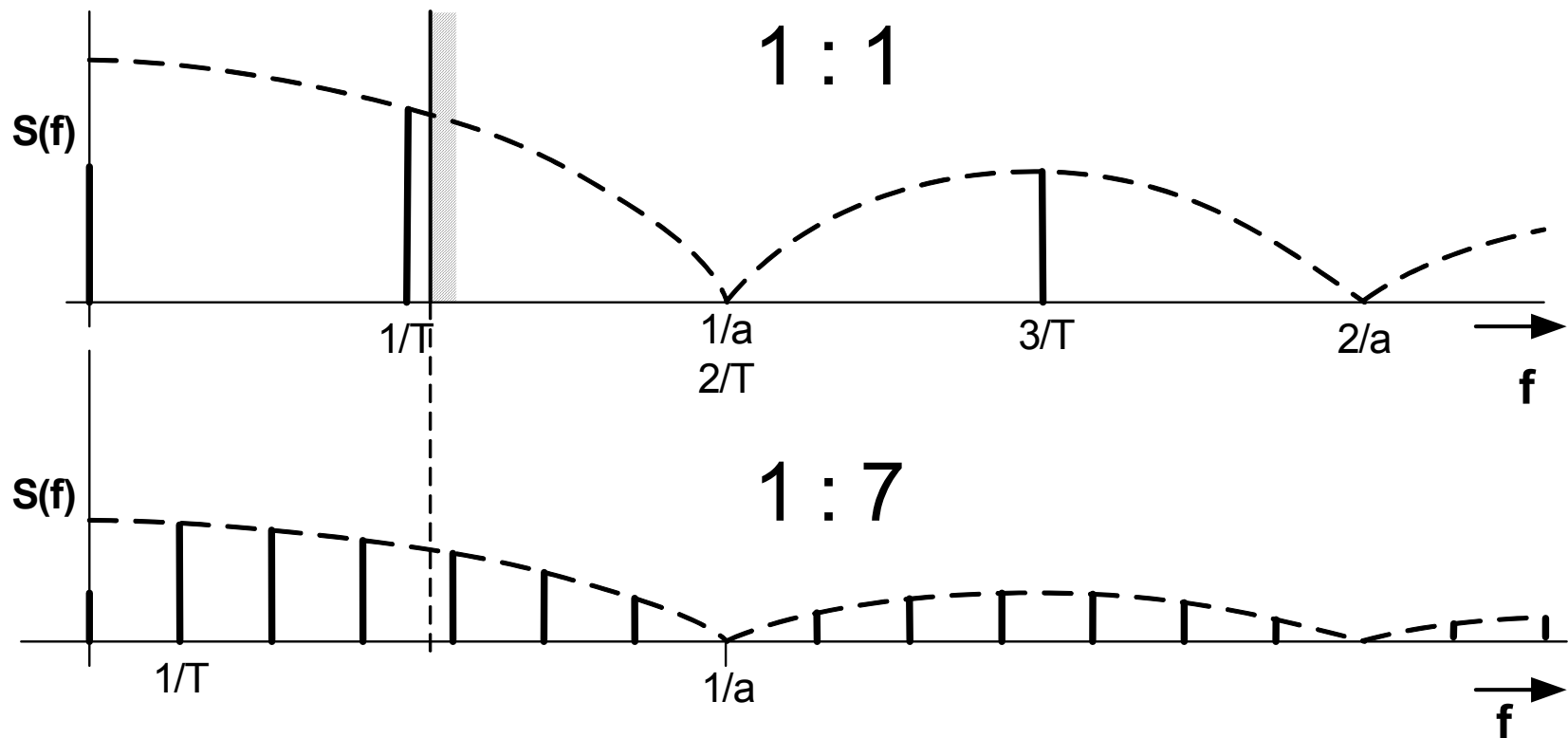

1 kHz

500 Hz

Nyquist – Mezní modulační rychlost přenosu diskretních signálů, při které lze dosáhnout bezchybného vyhodnocení přijatých signálů je **2 Bd/Hz** kmitočtového pásma kanálu.

Řada dalších vlivů – šum ...

Ve většině praktických případů se pro přenos dat v telefonním kanálu nepoužívá vyšší modulační rychlost než $v_m = 2400$ Bd,

i když přenosové rychlosti (bit / s) jsou mnohem vyšší

$$v_p = v_m \cdot \log_2 s.$$

Vícestavová modulace – jeden signálový prvek nese více informačních bitů.

KAPACITA KANÁLU

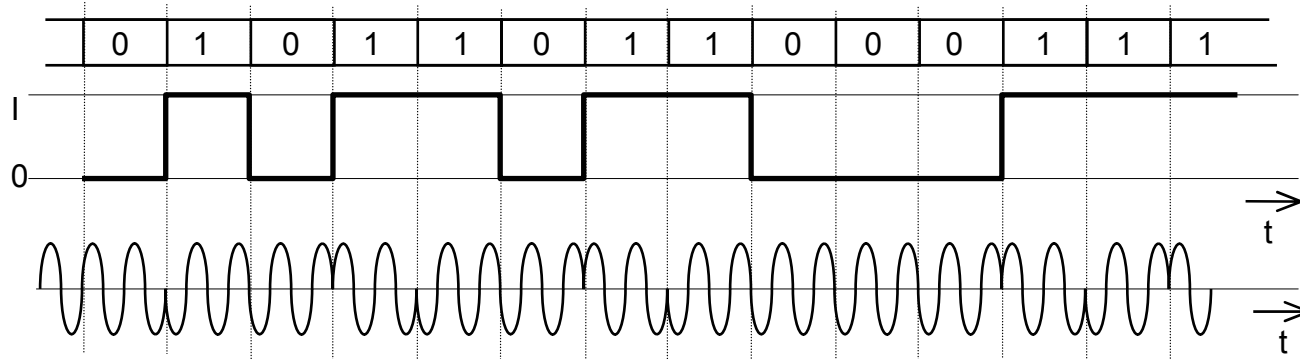
Maximální dosažená rychlost závisí na řadě vlivů – charakteristikách kanálu a možnostech jejich korekce, způsobu modulace, kódování, charakteru a intenzitě šumů a hluků...

SHANNON dokázal, že při korekci kmitočtových charakteristik kanálu, při optimálním výběru signálu a při existenci pouze normálního šumu s rovnoměrným spektrem je možno přenášet informaci s libovolně malou četností chyb maximální rychlostí

$$C = v_{p \max} = B \cdot \text{Log}_2 (1 + S/N) \quad [\text{bit/s}],$$

kde B – šířka pásma, S – střední výkon signálu, N - střední výkon šumu.

Příklady:

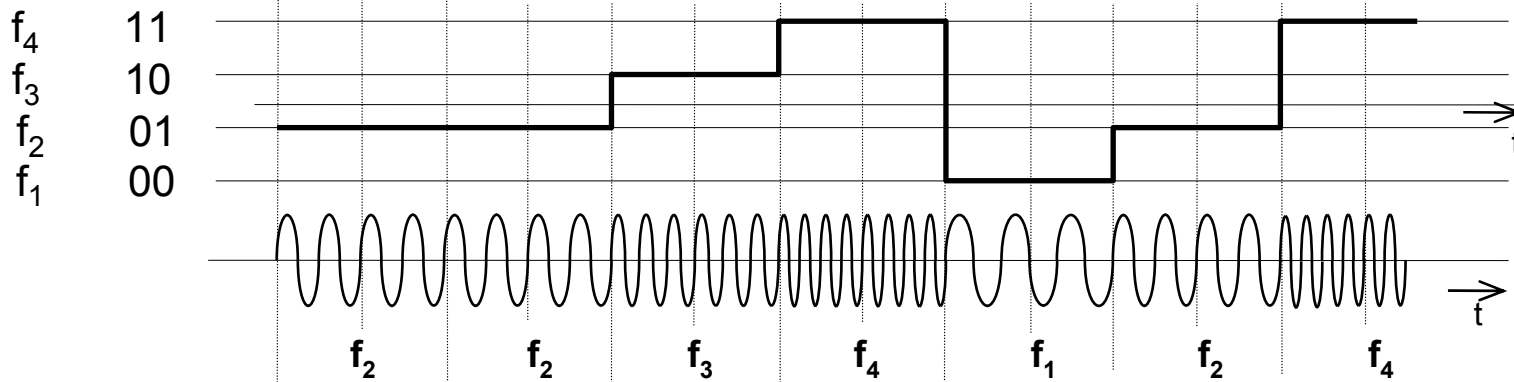

$a=1\text{ms}$

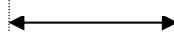

$$v_m = 1/a = 1/10^{-3} = 1000 \text{ Bd}$$

$$v_p = v_m \cdot \log_2 s = 1000 \cdot \log_2 2 = 1000 \text{ bit/s}$$

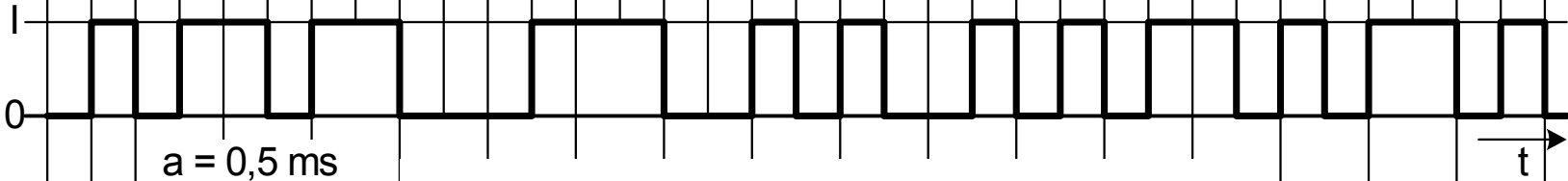
$a=2\text{ms}$

$$v_m = 1/a = 1/2 \cdot 10^{-3} = 500 \text{ Bd}$$

$$v_p = v_m \cdot \log_2 s = 500 \cdot \log_2 4 = 1000 \text{ bit/s}$$

0 1 0 1 1 0 1 1 0 0 0 1 1 1 0 0 1 0 1 0 0 1 0 1 0 1 1 0 1 0 1 1 0 1 0 1 1 0 1

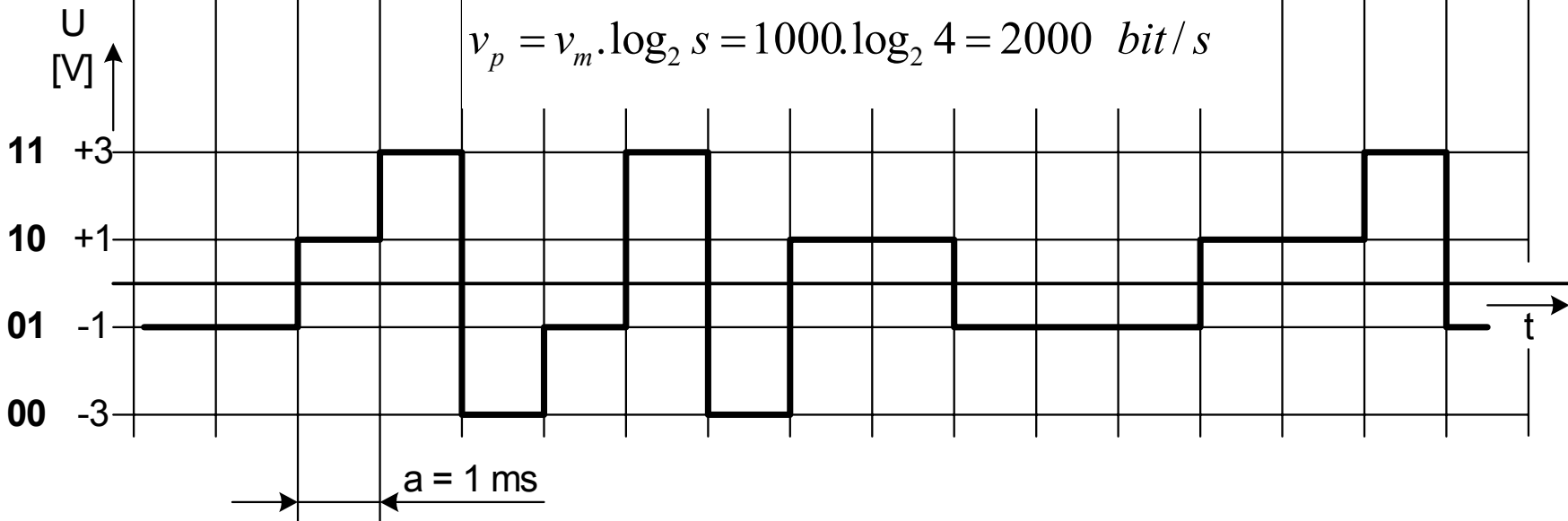

$$v_m = 1/a = 1/0,5 \cdot 10^{-3} = 2000 \text{ Bd}$$

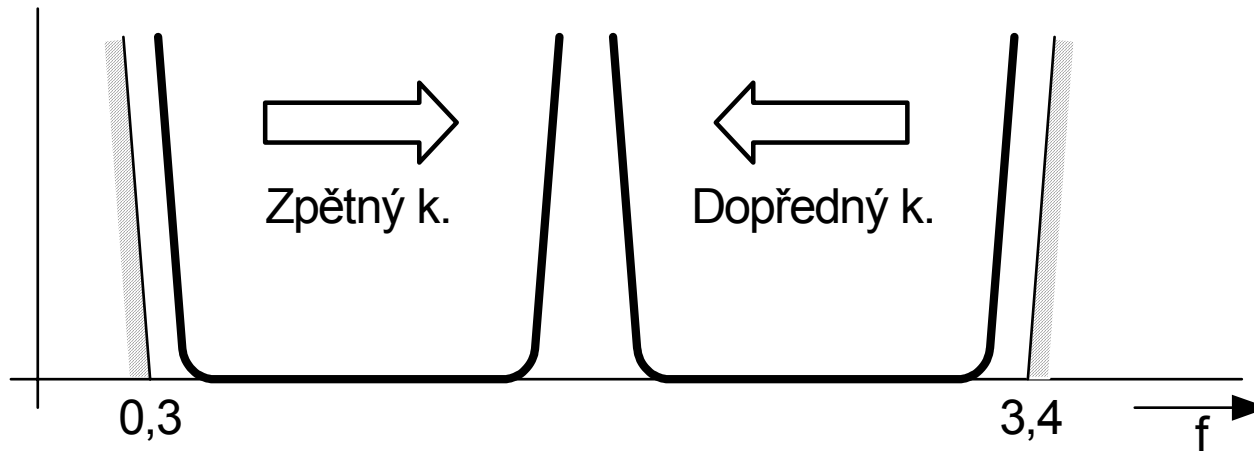
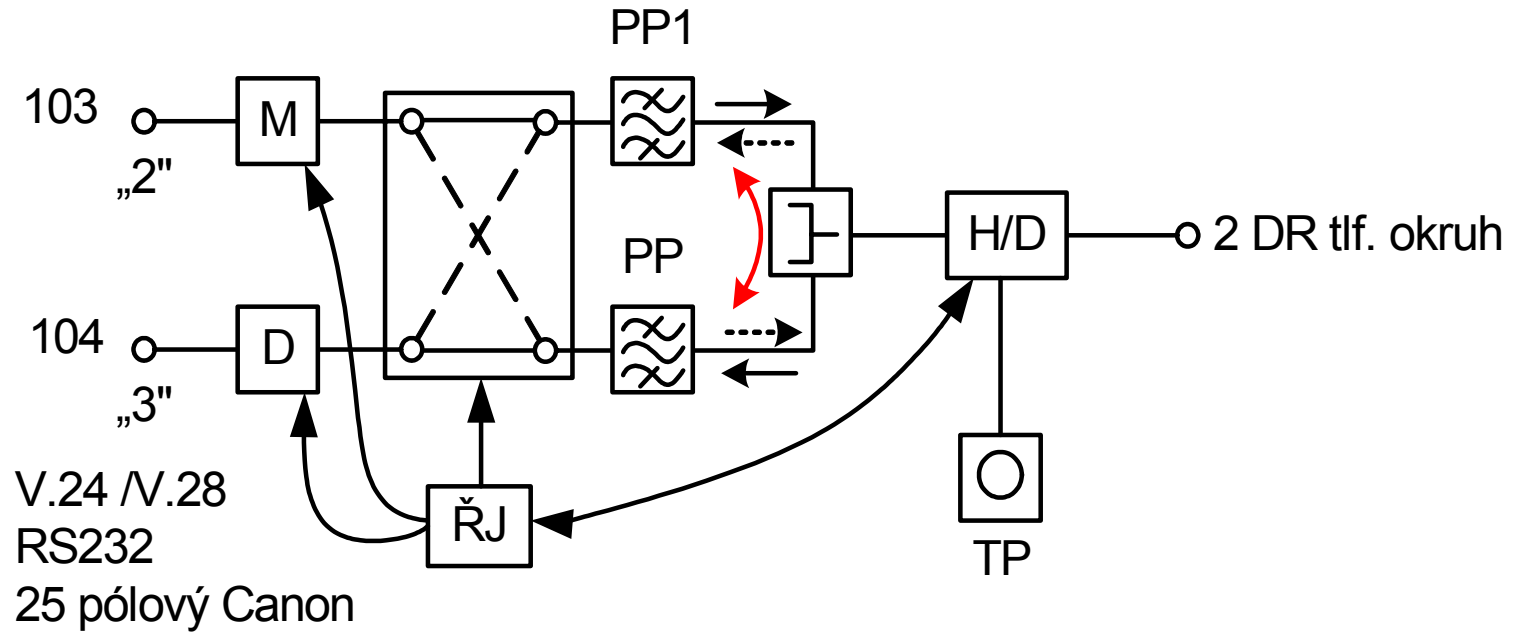
$$v_p = v_m \cdot \log_2 s = 2000 \cdot \log_2 2 = 2000 \text{ bit/s}$$

$$v_m = 1/a = 1/10^{-3} = 1000 \text{ Bd}$$

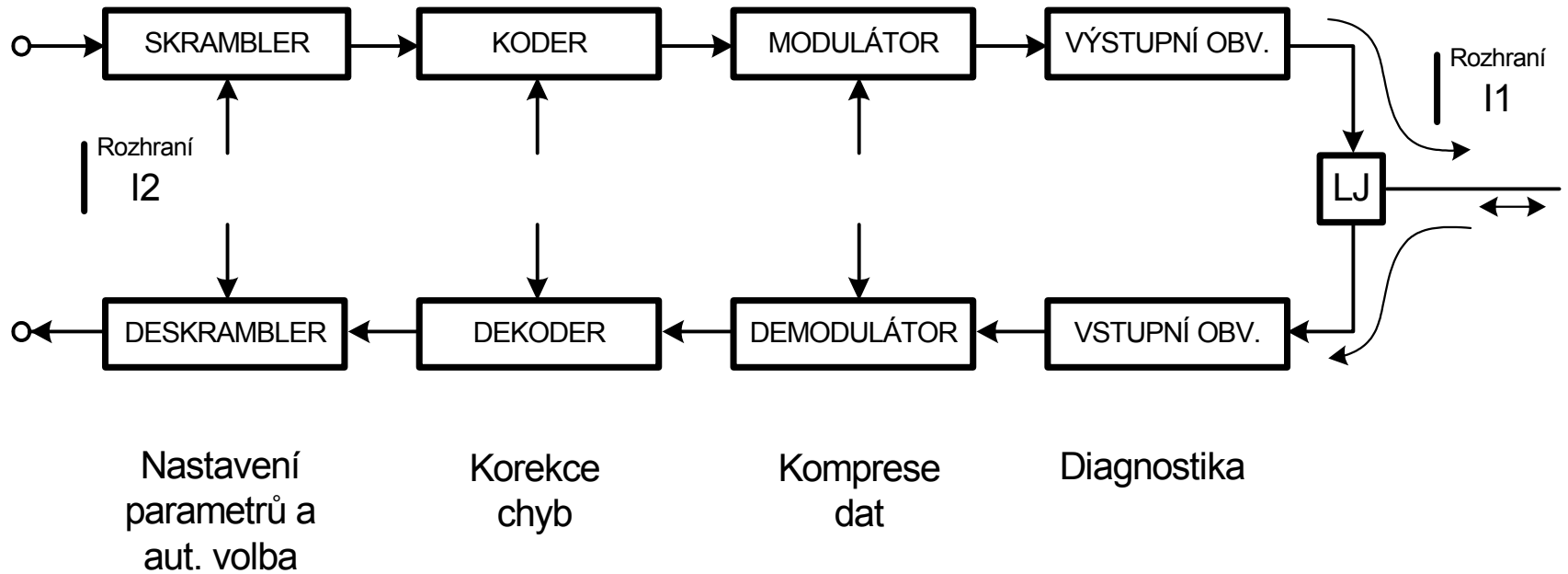
$$v_p = v_m \cdot \log_2 s = 1000 \cdot \log_2 4 = 2000 \text{ bit/s}$$

MODEM

SIGNÁLOVÁ CESTA

Koder – řazení do díbitů – čtyřstavová modulace

tribitů – osmistavová modulace

kvadribitů – šestnáctistavová modulace

...

Modulace – nejčastěji – vícecestavová diferenční fázová modulace

- kvadrurní modulace n-QAM

Přehled základních parametrů modemů pro telefonní kanály

dopor.	v_p [bit/s]	modulace	přenos	využití telefonního kanálu [kHz]
V.21	300 +300	2st. FSK	aryt.	1,08 1,75
V.22	1200 +1200	4st. DPSK	aryt. synch.	1,2 2,4
V.22bis	2400 +2400	16st. QAM	aryt. synch.	1,2 2,4
V.23	1200 +75	2st. FSK	aryt. synch.	0,42 1,7
V.26bis	2400 +75	4st. DPSK	synch.	0,42 1,8
V.27ter	4800 +75	8st. DPSK	synch.	0,42 1,8
V.29	9600	16st. QAM	synch.	1,7
V.32	9600 +9600	32st. QAM +TCM	synch.	potlačení 1,8 ozvěny
V.32bis	14 400 +14 400	32st. QAM +TCM	synch.	potlačení 1,8 ozvěny
V.33	14 400 +75	128st. QAM +TCM	synch.	0,315 1,8
V.34	33 600 +33 600	1664st. QAM +TCM	synch.	potlačení 1,959 ozvěny
V.90	33 600 +56 000	1664st. QAM +TCM, PAM	synch.	potlačení 1,959 ozvěny